Skeiða- og Gnúpverjahreppur

Ársreikningur 2019

Skeiða- og Gnúpverjahreppur
Árnesi
801 Selfoss

Kt. 540602-4410

Efnisyfirlit

Skýrsla og áritun sveitarstjóra og sveitarstjórnar 3

Áritun óháðs endurskoðanda 4

Rekstrarreikningur 6

Efnahagsreikningur 7

Sjóðstreymisyfirlit 9

Skýringar 10

Skýrsla og áritun sveitarstjóra og sveitarstjórnar

Ársreikningur Skeiða- og Gnúpverjahrepps er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga.

Rekstrartekjur sveitarfélagsins á árinu námu 712,2 millj. kr. í A og B hluta, en þar af námu rekstrartekjur A hluta 692,3 millj. kr. Álagningarhlutfall útsvars var 14,48% en lögbundið hámark árið 2019 var 14,52%. Álagningarhlutfall fasteignaskatts nam 0,40% í A-flokki, 1,32% í B-flokki og 1,65% í C-flokki en lögbundið hámark þess er 0,625% í A-flokki, 1,32% í B-flokki og 1,65% í C-flokki.

Rekstrarniðurstaða A og B hluta var neikvæð um 36,6 millj. kr. en í A hluta var rekstrarniðurstaðan neikvæð um 28,0 millj. kr. Eigið fé sveitarfélagsins í árslok 2019 nam 726,6 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi, en eigið fé A hluta nam 753,1 millj. kr.

Covid-19 heimsfaraldurinn sem nú gengur yfir mun hafa veruleg áhrif á mörgum sviðum um allan heim þar með talið efnahagsleg. Veruleg óvissa ríkir um endanleg áhrif faraldursins s.s. vegna óvissu um hve lengi hann mun vara og hver áhrifin munu verða eftir að honum lýkur. Vænta má að áhrif á rekstur sveitarfélagsins verði umtalsverð m.a. vegna lægri skatttekna og annarra tekna, frestun gjalddaga og aukinna útgjalda. Sjá nánar í skýringu 19.

Ársreikningur Skeiða- og Gnúpverjahrepps fyrir árið 2019 er tilbúinn til endurskoðunar og afgreiðslu í sveitarstjórn.

Árnesi, 27. maí 2020.

Sveitarstjóri:

Ársreikningur Skeiða- og Gnúpverjahrepps fyrir árið 2019 hefur hlotið afgreiðslu sveitarstjórnar í samræmi við ákvæði 61. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 og er staðfestur og áritaður við síðari umræðu í sveitarstjórn.

Árnesi, 10. júní 2020.

Sveitarstjórn:

Áritun óháðs endurskoðanda

Til sveitarstjórnar Skeiða- og Gnúpverjahrepps.

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Skeiða- og Gnúpverjahrepps fyrir árið 2019 sem hefur að geyma samantekin reikningsskil fyrir þær rekstrareiningar sem fall undir A og B hluta starfsemi sveitarfélagsins. Hann greinist í rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymisyfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu sveitarfélagsins 31. desember 2019 og afkomu þess og breytingu á handbæru fé á árinu 2019, í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð sveitarfélaginu í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur, International Ethics Standards Board for Accountants Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) og siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum uppfyllt aðrar siðferðisskyldur okkar í samræmi við þær reglur og IESBA Code. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Ábyrgð sveitarstjórnar og sveitarstjóra á ársreikningnum

Sveitarstjórn og sveitarstjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber sveitarstjórn og sveitarstjóra að leggja mat á rekstarhæfi sveitarfélagsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi nema það sé ekki lengur til staðar.

Sveitarstjórn og sveitarstjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.
- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.

- Ályktum við um hvort notkun sveitarstjórnar og sveitarstjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um áframhaldandi rekstrarhæfi sveitarfélagsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni haft neikvæð áhrif á rekstrarhæfi sveitarfélagsins.

- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.
- Öflum við nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna um fjárhagsleg málefni rekstrareininga sem falla undir A og B hluta starfsemi sveitarfélagsins til að geta gefið álit á ársreikningnum. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, eftirliti og framkvæmd endurskoðunar sveitarfélagsins og berum óskipta ábyrgð á áritun okkar.

Við upplýsum sveitarstjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu sveitarstjóra og sveitarstjórnar sem fylgir þessum ársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Selfossi, 10. júní 2020.

KPMG ehf.

Rekstrarreikningur ársins 2019

	Skýr.	A hluti			A og B hluti		
		Ársreikningur 2019	**Áætlun 2019 með viðaukum**	**Ársreikningur 2018**	**Ársreikningur 2019**	**Áætlun 2019 með viðaukum**	**Ársreikningur 2018**
Rekstrartekjur							
Útsvar og fasteignaskattur	4	555.921	576.843	578.612	555.451	576.505	577.930
Framlög Jöfnunarsjóðs	4	52.064	55.468	97.877	52.064	55.468	97.877
Aðrar tekjur	4	84.346	77.867	92.803	104.734	102.761	118.736
		692.331	710.178	769.292	712.248	734.734	794.543
Rekstrargjöld							
Laun og launatengd gjöld	5	296.014	250.636	273.175	296.014	250.636	273.175
Annar rekstrarkostnaður		410.877	405.950	363.096	414.468	413.401	373.031
		706.891	656.586	636.271	710.482	664.037	646.206
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir		(14.560)	53.592	133.021	1.766	70.697	148.337
Afskriftir	8	(19.045)	(20.868)	(15.451)	(29.279)	(31.218)	(25.485)
Rekstrarniðurstaða án fjármuna-tekna og fjármagnsgjalda		(33.605)	32.724	117.570	(27.513)	39.479	122.852
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	6	5.559	7.554	8.673	(8.486)	(3.885)	(7.919)
Tekjuskattur	10	0	0	0	(568)	0	(484)
Rekstrarniðurstaða	14	(28.046)	40.278	126.243	(36.567)	35.594	114.449

Efnahagsreikningur

Eignir

	Skýr.	A hluti 2019	A hluti 2018	A og B hluti 2019	A og B hluti 2018
Fastafjármunir					
Varanlegir rekstrarfjármunir:					
Fasteignir	8	388.623	383.905	395.795	390.306
Byggingarland, veitu- og gatnakerfi	8	221.781	174.573	425.825	376.307
Áhöld og tæki	8	6.975	5.558	6.975	5.558
		617.379	564.036	828.595	772.171
Áhættufjármunir og langtímakröfur:					
Stofnframlög og eignarhlutir í félögum	9	111.001	117.130	61.001	67.130
Tekjuskattseign	10	0	0	793	1.059
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki	11	164.658	134.631	0	0
Fyrirframgreiddur kostnaður	12	49.376	51.351	49.376	51.351
		325.034	303.112	111.170	119.541
Fastafjármunir		942.413	867.149	939.765	891.712
Veltufjármunir					
Skammtímakröfur:					
Óinnheimtar tekjur	13	69.692	46.589	72.897	52.407
Skammtímakröfur á eigin fyrirtæki		4.925	22.925	0	0
Fyrirframgreiddur kostnaður	12	1.974	1.974	1.974	1.974
Aðrar skammtímakröfur	13	24.479	23.219	34.479	23.237
Næsta árs afborganir eigin fyrirtæki	11	12.569	8.757	0	0
Handbært fé	3k	841	15.524	7.706	20.796
Veltufjármunir		114.482	118.989	117.056	98.415
Eignir samtals		1.056.895	986.137	1.056.821	990.127

31. desember 2019

Eigið fé og skuldir

	Skýr.	A hluti 2019	A hluti 2018	A og B hluti 2019	A og B hluti 2018
Eigið fé					
Eiginfjárreikningur	14	753.091	781.138	726.621	763.189
Langtímaskuldir					
Skuldir við lánastofnanir	15	108.786	78.178	172.562	144.257
		108.786	78.178	172.562	144.257
Skammtímaskuldir					
Skuldir við lánastofnanir		50.108	0	58.103	5.411
Skuldir við eigin fyrirtæki		49.819	57.840	0	0
Næsta árs afborganir langtímaskulda	15	11.480	2.801	14.498	5.572
Aðrar skammtímaskuldir		83.611	66.181	85.037	71.699
		195.018	126.822	157.638	82.681
Skuldir og skuldbindingar samtals		303.804	205.000	330.200	226.938
Eigið fé og skuldir samtals		1.056.895	986.137	1.056.821	990.127

Ábyrgðir og skuldbindingar
utan efnahagsreiknings 17

Sjóðstreymisyfirlit árið 2019

	Skýr	A hluti Ársreikningur 2019	A hluti Áætlun 2019 með viðaukum	A hluti Ársreikningur 2018	A og B hluti Ársreikningur 2019	A og B hluti Áætlun 2019 með viðaukum	A og B hluti Ársreikningur 2018
Rekstrarhreyfingar							
Rekstrarniðurstaða	14	(28.046)	40.278	126.243	(36.567)	35.594	114.449
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:							
Afskriftir	8	19.045	20.868	15.451	29.279	31.218	25.485
Verðbætur		(1.687)	(1.484)	(2.382)	2.888	2.407	3.310
Söluhagnaður		0	0	0	0	0	(5.059)
Tekjuskattseign, breyting		0	0	0	266	0	484
Veltufé (til) frá rekstri		(10.688)	59.662	139.311	(4.134)	69.219	138.670
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:							
Fyrirframgr. kostnaður, breyting		1.974	0	(53.325)	1.974	0	(53.325)
Óinnheimtar tekjur, breyting		(23.103)	0	2.448	(20.489)	0	(1.041)
Aðrar skammtímakröfur, breyting		(1.261)	0	(10.771)	(1.242)	0	(10.530)
Skammtímaskuldir, breyting		17.431	0	(6.874)	13.338	0	(2.646)
Fyrirframinnh. tekjur, breyting		0	0	(8.500)	0	0	(8.500)
Samtals		(4.958)	0	(77.022)	(6.419)	0	(76.042)
Handbært fé (til) frá rekstri		(15.646)	59.662	62.289	(10.553)	69.219	62.628
Fjárfestingarhreyfingar							
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfj.	8	(72.388)	(92.000)	(112.487)	(85.703)	(158.560)	(122.342)
Söluverð rekstrarfjármuna		0	0	0	0	0	23.000
Eignarhlutur breyting		6.130	0	(2.721)	6.130	0	(2.721)
Langtímakröfur, breyting		0	1.936	0	0	1.936	0
Langtímakr. á eigin ft, breyting...........	11	(30.009)	8.260	8.380	0	0	0
Skammtímakröfur vegna fjárfestingar.		0	0	0	(10.000)	0	0
Fjárfestingarhreyfingar		(96.267)	(81.804)	(106.828)	(89.573)	(156.624)	(102.063)
Fjármögnunarhreyfingar							
Skuldir við lánastofnanir, breyting........		50.108	50.000	(21.910)	52.692	50.025	(18.894)
Viðskiptastaða eigin ft, breyting		9.978	(36.419)	3.430	0	0	0
Tekin ný langtímalán		40.000	40.000	81.360	40.000	67.000	81.360
Afborganir langtímalána	15	(2.856)	(4.200)	(3.434)	(5.656)	(6.869)	(6.047)
Fjármögnunarhreyfingar		97.230	49.381	59.446	87.036	110.156	56.419
(Lækkun), hækkun á handbæru fé ...		(14.683)	27.239	14.907	(13.091)	22.751	16.983
Handbært fé í ársbyrjun		15.524	19.375	617	20.796	23.090	3.813
Handbært fé í árslok		841	46.614	15.524	7.706	45.841	20.796

Skýringar

1. Upplýsingar um sveitarfélagið

Skeiða- og Gnúpverjahreppur er sveitarfélag á Suðurlandi og voru íbúar 611 þann 1. desember 2019. Skrifstofa sveitarfélagsins er í félagsheimilinu Árnesi.

Mælt er fyrir um grundvallarþætti stjórnsýslu og starfsemi sveitarfélaga í sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningur Skeiða- og Gnúpverjahrepps árið 2019 hefur að geyma samantekinn reikningsskil fyrir þær rekstrareiningar sem falla undir A og B hluta starfsemi sveitarfélagsins sbr. 60. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011.

Til samræmis við reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015 er settur fram rekstrarreikningur, efnahagsreikningur, sjóðstreymisyfirlit og viðeigandi skýringar.

Til A hluta telst starfsemi sem að hluta eða öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum. Hér er um að ræða Aðalsjóð, en auk hans Eignasjóð og Þjónustustöð. Til B hluta teljast fjárhagslega sjálfstæð fyrirtæki sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu sveitarfélagsins, en rekstur þessara fyrirtækja er fjármagnaður með þjónustutekjum. Fyrirtæki sem falla undir B hluta starfsemi sveitarfélagsins eru Vatnsveita, Hitaveita Brautarholts, Leiguíbúðir, Félagslegar íbúðir, Fjarskiptafélag og Fráveita.

Ársreikningurinn er gerður samkvæmt kostnaðarverðsreglu og í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015. Ársreikningurinn byggir í meginatriðum á sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Stöður í efnahagsreikningi milli rekstrareininga og viðskipti milli þeirra eru felld út í ársreikningnum. Af viðskiptum milli rekstrareininga sveitarfélagsins má nefna álagða fasteignaskatta, húsaleigu Eignasjóðs og önnur innbyrðis viðskipti vegna kaupa á vöru og þjónustu.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum, nema annað sé tekið fram.

a. Innlausn tekna

Skatttekjur eru færðar til tekna við álagningu þeirra en til lækkunar er færð reiknuð niðurfærsla vegna óinnheimtra skatttekna. Til skatttekna heyra útsvar, fasteignaskattur og framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga, auk annarra tekna sem hafa ígildi skatta, svo sem lóðarleiga.

Tekjur af sölu þjónustu og vöru eru færðar þegar afhending hefur farið fram og kröfuréttur myndast.

Áfallnar vaxtatekjur eru færðar til tekna í samræmi við höfuðstól og skilmála vaxtaberandi krafna. Arðstekjur eru færðar til tekna þegar réttur til þeirra hefur myndast.

Hagnaður eða tap af sölu varanlegra rekstrarfjármuna er reiknað sem mismunur söluverðs og bókfærðs verðs og er hann færður í rekstrarreikning meðal rekstrartekna eða -gjalda, eftir því sem við á.

b. Færsla gjalda

Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

c. Verðlags- og gengisviðmið

Eignir og skuldir, sem bundnar eru verðlagsvísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar í ársreikninginn miðað við verðlag eða gengi í árslok. Verðlagsbreytingar og gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

d. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir aðrir en lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru færðir til eignar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Kostnaðarverð samanstendur af beinum kostnaði sem fellur til við öflun rekstrarfjármuna. Frá kostnaðarverði dragast álögð gatnagerðargjöld og önnur framlög og endurgreiðslur vegna stofnkostnaðar.

Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru færðar á gangvirði eða núvirði framtíðarleigutekna samkvæmt fyrirliggjandi leigusamningum sé það lægra. Lóðir og lendur eru endurmetnar með reglubundnum hætti. Endurmat lóða og lendna er fært í eiginfjárreikning.

e. Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma rekstrarfjármuna þar til niðurlagsverði er náð. Áætlaður nýtingartími rekstrarfjármuna greinist þannig:

Byggingar..	25 - 40 ár
Veitukerfi..	25 ár
Gatnakerfi og byggingarland.....................................	25 ár
Áhöld og búnaður..	5 - 10 ár

Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru ekki afskrifaðar.

f. Stofnframlög og eignarhlutir í félögum

Eignarhlutir í félögum og stofnframlög í byggðasamlögum og eigin fyrirtækjum eru færðir á kostnaðarverði að teknu tilliti til niðurfærslu vegna virðisrýrnunar. Framlög sveitarfélagsins til byggðasamlaga og ýmissa verkefna teljast hluti kostnaðar vegna viðeigandi málaflokks.

g. Langtímakröfur

Langtímakröfur eru færðar til eignar í samræmi við lánskjör. Næsta árs og gjaldfallnar afborganir langtímakrafna eru færðar í efnahagsreikningi meðal veltufjármuna.

h. Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs vegna uppgjörs A-deildar á árinu 2018 er færð til eignar og er framlag í lífeyrisaukasjóð gjaldfært á 30 árum en framlag í varúðarsjóð á 20 árum til samræmis við ákvæði reglugerðar nr. 1212/2015.

i. Tekjuskattseign

Tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding þeirra fyrirtækja í B hluta sem eru tekjuskattssskyld er reiknuð og færð í ársreikninginn, en hún stafar af mismun á skattauppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar. Mismunurinn stafar af því að tekjuskattsstofn þessara fyrirtækja er miðaðar við aðrar forsendur en reikningsskil þeirra.

Útreikningur á tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbindingu byggir á því skatthlutfalli sem vænst er að verði í gildi þegar tímabundnir mismunir koma til með að snúast við, miðað við gildandi lög á uppgjörsdegi.

Samkvæmt gildandi skattalöggjöf er yfirfæranlegt skattalegt tap nýtanlegt á móti skattskyldum hagnaði í tíu ár frá því það myndast. Tekjuskattseign vegna yfirfæranlegs skattalegs taps er færð að því marki sem talið er að það nýtist.

j. Óinnheimtar tekjur og aðrar kröfur

Óinnheimtar tekjur og aðrar kröfur og verðbréf eru færðar niður til að mæta almennri áhættu sem fylgir kröfueign sveitarfélagsins, en hér er ekki um endanlega afskrift að ræða. Annars vegar er um að ræða niðurfærslu vegna krafna sem sérstaklega hafa verið metnar í tapshættu og hins vegar niðurfærslu til að mæta almennri áhættu. Niðurfærslan er dregin frá viðkomandi liðum í efnahagsreikningi.

k. Handbært fé

Sjóðir og bankainnstæður teljast til handbærs fjár.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

l. Langtímaskuldir

Langtímaskuldir eru færðar í efnahagsreikning í árslok eins og lánskjör segja til um. Næsta árs afborganir langtímaskulda eru færðar meðal skammtímaskulda.

m. Ábyrgðir og skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Upplýsingar um ábyrgðir og skuldbindingar sveitarfélagsins utan efnahagsreiknings eru birtar í skýringu 17.

n. Fjárhagsáætlun

Fjárhagsáætlun sveitarfélagsins fyrir árið 2019 er hluti ársreikningsins og er birt í rekstrarreikningi, sjóðstreymisyfirliti og skýringum. Um er að ræða fjárhagsáætlun með viðaukum sem sveitarstjórn hefur samþykkt. Gerð er grein fyrir upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum í skýringu 22.

4. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig:

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2019	**Áætlun 2019 með viðaukum**	**Ársreikningur 2018**	**Ársreikningur 2019**	**Áætlun 2019 með viðaukum**	**Ársreikningur 2018**
Útsvar og fasteignaskattur:						
Útsvar..................................	309.338	319.250	348.260	309.338	319.250	348.260
Fasteignaskattur...................	244.074	255.393	228.161	243.603	255.055	227.478
Lóðarleiga............................	2.509	2.200	2.191	2.509	2.200	2.191
	555.921	576.843	578.612	555.451	576.505	577.930
Framlög Jöfnunarsjóðs:						
Framlag v. fasteignaskatts.....	25.207	29.983	29.053	25.207	29.983	29.053
Framlög v. grunnskóla...........	26.337	24.966	68.824	26.337	24.966	68.824
Önnur framlög......................	520	520	0	520	520	0
	52.064	55.468	97.877	52.064	55.468	97.877
Skatttekjur samtals	607.985	632.311	676.489	607.515	631.973	675.807
Aðrar tekjur:						
Aðrar tekjur..........................	84.346	77.867	92.803	104.734	102.761	118.736
Rekstrartekjur samtals...........	692.331	710.178	769.292	712.248	734.734	794.543

5. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

Laun	240.183	204.516	215.939	240.183	204.516	215.939
Launatengd gjöld	52.216	44.184	54.059	52.216	44.184	54.059
Áfallin launakostnaður, br......	1.640	0	794	1.640	0	794
Framlög vegna uppgjörs A deildar Brúar lífeyrissjóðs	1.974	1.936	2.382	1.974	1.936	2.382
Laun og launat. gjöld samtals	296.014	250.636	273.175	296.014	250.636	273.175

	2019	**2018**
Fjöldi stöðugilda í árslok..	28	28
Ársverk...	30	29
Laun sveitarstjóra og sveitarstjórnar..	30.907	25.078

6. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) greinast þannig:

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2019	Áætlun 2019 með viðaukum	Ársreikningur 2018	Ársreikningur 2019	Áætlun 2019 með viðaukum	Ársreikningur 2018
Vaxtatekjur og verðbætur......	916	1.661	1.113	1.066	1.661	1.139
Arður af eignarhlutum...........	1.222	1.143	1.136	1.222	1.143	1.136
Vaxtagjöld og verðbætur	(5.939)	(2.129)	(5.184)	(10.774)	(6.689)	(10.194)
Vextir frá eigin fyrirtækjum....	9.360	6.879	11.608	0	0	0
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) samtals......	5.559	7.554	8.673	(8.486)	(3.885)	(7.919)

7. Heildaryfirlit um rekstur

Rekstur málaflokka, stofnana og fyrirtækja sveitarfélagsins greinist þannig. Í yfirlitinu eru birtar upplýsingar um rekstrartekjur að frádregnum rekstrargjöldum viðkomandi rekstrareininga.

	Ársreikningur 2019	Áætlun 2019 með viðaukum	Ársreikningur 2018
Aðalsjóður:			
Skatttekjur	616.814	639.373	684.774
Félagsþjónusta	(46.130)	(47.123)	(38.801)
Heilbrigðismál	(595)	(968)	(652)
Fræðslu- og uppeldismál	(344.509)	(326.003)	(316.871)
Menningarmál	(42.328)	(30.147)	(30.240)
Æskulýðs- og íþróttamál	(39.503)	(36.458)	(37.015)
Brunamál og almannavarnir	(18.287)	(19.800)	(18.846)
Hreinlætismál	(29.524)	(21.494)	(7.839)
Skipulags- og byggingarmál	(16.551)	(16.985)	(13.540)
Umferðar- og samgöngumál	(20.346)	(15.258)	(14.568)
Umhverfismál	(4.787)	(3.297)	(5.548)
Atvinnumál	(15.075)	(12.104)	(10.871)
Framlög til B hluta	(2.500)	(2.619)	(2.500)
Sameiginlegur kostnaður	(94.758)	(78.547)	(86.335)
Lífeyrisskuldbinding, breyting	(1.974)	(1.936)	(2.382)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	10.981	11.095	11.214
Aðalsjóður samtals	(49.072)	37.729	109.979
A hluta stofnanir:			
Eignasjóður	38.604	12.342	25.223
Þjónustustöð	(17.579)	(9.793)	(8.959)
A hluti samtals	(28.046)	40.278	126.243
B hluta fyrirtæki:			
Félagslegar íbúðir	489	2.084	345
Leiguíbúðir	1.541	1.072	3.974
Fjarskiptafélag	(3.222)	(2.470)	(3.274)
Vatnsveita	3.646	3.979	1.371
Hitaveita	943	469	804
Fráveita	(11.919)	(9.818)	(15.014)
A og B hluti	(36.567)	35.594	114.449

8. Varanlegir rekstrarfjármunir
a. Bókfært verð

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir og lóðir	Gatnakerfi og annað	Vélar, áhöld og tæki	Samtals
A hluti				
Heildarverð 1.1.2019	820.391	200.302	18.227	1.038.920
Afskrifað áður	(436.486)	(25.729)	(12.668)	(474.883)
Bókfært verð 1.1.2019	383.905	174.573	5.558	564.036
Viðbót á árinu	15.205	54.608	2.574	72.388
Afskrifað á árinu	(10.487)	(7.401)	(1.157)	(19.045)
Bókfært verð 31.12.2019	388.623	221.781	6.975	617.379
Samtals heildarverð 31.12.2019	835.596	254.910	20.801	1.111.308
Afskrifað samtals	(446.973)	(33.130)	(13.825)	(493.929)
Bókfært verð 31.12.2019	388.623	221.781	6.975	617.379
Afskriftahlutföll	0-4%	4%	5-20%	

	Fasteignir og lóðir	Veitukerfi og gatnakerfi	Vélar, áhöld og tæki	Samtals
A og B hluti				
Heildarverð 1.1. 2019	839.093	484.969	18.227	1.342.289
Afskrifað áður	(448.788)	(108.662)	(12.668)	(570.118)
Bókfært verð 1.1. 2019	390.306	376.307	5.558	772.171
Viðbót á árinu	16.287	66.842	2.574	85.703
Afskrifað á árinu	(10.798)	(17.324)	(1.157)	(29.279)
Bókfært verð 31.12.2019	395.795	425.825	6.975	828.595
Samtals heildarverð 31.12.2019	855.380	551.811	20.801	1.427.992
Afskrifað samtals	(459.586)	(125.986)	(13.825)	(599.397)
Bókfært verð 31.12 2019	395.795	425.825	6.975	828.595
Afskriftahlutföll	0-4%	4%	5-20%	

8. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

b. Fjárfesting

Fjárfesting í varanlegum reksrarfjármunum á árinu sundurliðast þannig:

	Fjárfesting 2019	Áætlun 2019 með viðaukum
A hluti		
Fasteignir		
Brautarholt, lóð og geymsluhús	2.141	5.000
Þjórsárskóli	1.942	0
Skeiðalaug	1.608	10.000
Félagsheimilið Árnes	7.635	0
Tjaldstæði Árnes	999	2.000
Hólaskógur	881	1.000
	15.206	18.000
Áhöld og tæki		
Krókheyspallur	1.711	0
Trésmíðavél	863	0
	2.574	0
Gatnakerfi og aðrar framkvæmdir		
Gatnagerðargjöld	(21.221)	0
Gatnaframkvæmdir	59.727	74.000
	38.506	74.000
Afréttargirðingar	6.357	0
Fossnes Hestagerði	983	0
Gámasvæði	1.876	0
Borhola	6.886	0
	54.608	74.000
A hluti samtals	72.388	92.000
B hluti		
Leiguíbúðir		
Heiði - malbikun	1.082	0
Íbúðir	0	59.000
	1.082	59.000
Fjarskiptafélag		
Framkvæmdakostnaður	1.520	0
Inntökugjöld	(363)	0
	1.157	0
Hitaveita Brautarholts		
Framkvæmdakostnaður	296	0
Fráveita		
Fráveituframkvæmdir	2.273	7.560
Seyruverkefni, fjárfesting	6.725	0
	8.998	7.560
Vatnsveita		
Vatnsveituframkvæmdir	1.782	0
B hluti samtals	13.315	66.560
Samtals A og B hluti	85.703	158.560

8. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

c. Fasteignamat og vátryggingaverð

Fasteignamat og vátryggingaverð varanlegra rekstrarfjármuna skiptist þannig í árslok 2019:

	A hluti	A og B hluti
Fasteignamat	701.688	746.207
Brunabótamat fasteigna	1.760.940	1.868.380
Vátryggingaverðmæti lausafjármuna	142.870	142.870
Vátryggingaverðmæti veitumannvirkja	0	508.307

d. Skuldbinding

Á árinu 2019 gerði sveitarfélagið samning um kaup á tveimur íbúðum samtals að fjárhæð 58,9 millj. kr. Íbúðirnar eru í byggingu og er reiknað með að þær verði afhentar á árinu 2020 og þá jafnframt eignfærðar. Greiðsla sveitarfélagsins á árinu 2019 vegna samningsins að fjárhæð 10,0 millj. kr. er færð meðal annarra skammtímakrafna í efnahagsreikningi.

9. Stofnframlög og eignarhlutir í félögum

Stofnframlög og eignarhlutir í félögum greinast þannig:

	Eignarhlutur		Bókfært verð	
	A hluti	A og B hluti	A hluti	A og B hluti
Samtök sunnlenskra sveitarfélaga	3,85%	3,85%	4.342	4.342
Hitaveitan Átak			259	259
Sorpstöð Suðurlands			480	480
Laugaráslæknishérað	24,90%	24,90%	12.944	12.944
Vottunarstofan Tún hf.	1,45%	1,45%	187	187
Eignarhaldsfélag Suðurlands A-bréf	0,98%	0,98%	900	900
Eignarhaldsfélag Suðurlands B-bréf	1,68%	1,68%	3.602	3.602
Hitaveita Gnúpverja ehf.	40,00%	40,00%	400	400
Norðurvegur ehf.	1,47%	1,47%	250	250
Reiðhöllin Flúðum	5,51%	5,51%	2.000	2.000
Rangárbakkar, hestamiðstöð Suðurlands ehf.	0,55%	0,55%	400	400
Lánasjóður sveitarfélaga ohf.	0,37%	0,37%	32.424	32.424
Landskerfi bókasafna	0,11%	0,11%	142	142
Háskólafélag Suðurlands ehf.	3,84%	3,84%	2.671	2.671
Fjarskiptafélag Skeiða- og Gnúpverjahrepps	100%		50.000	0
Stofnframlög og eignarhlutir í félögum samtals			111.001	61.001

10. Tekjuskattseign

Hitaveita Brautarholts er í B hluta ársreiknings sveitarfélagsins og er skattskyld samkvæmt lögum um orkufyrirtæki nr. 50/2005. Útreikningur á tekjuskattsskuldbindingu og tekjuskattseign byggir á því skatthlutfalli sem vænst er að verði í gildi þegar tímabundnir mismunir koma til með að snúast við, miðað við gildandi lög á uppgjörsdegi, nú 37,6%.

Tekjuskattseign greinist þannig:	A og B hluti
Tekjuskattseign í ársbyrjun	1.059
Reiknaður tekjuskattur af afkomu ársins	(568)
Tekjuskattur til greiðslu á árinu 2020	302
Tekjuskattseign í árslok	793

Tekjuskattseign sveitarfélagsins skiptist þannig í árslok:

Varanlegir rekstrarfjármunir	216
Viðskiptakröfur	577
Tekjuskattseign í árslok	793

11. Langtímakröfur á eigin fyrirtæki

Breyting langtímakrafna A hluta á B hluta greinist þannig:

	A hluti
Staða langtímakrafna í ársbyrjun	143.388
Veitt ný lán	39.000
Afborganir langtímakrafna á árinu	(8.991)
Verðbætur	3.831
Langtímakröfur samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	177.227
Næsta árs afborganir	(12.569)
	164.658

Afborganir af langtímakrafna á eigin fyrirtæki í B hluta greinast þannig á næstu ár:

Árið 2020	12.569
Árið 2021	13.135
Árið 2022	13.726
Árið 2023	14.344
Árið 2024	14.989
Síðar	108.464
Langtímakröfur samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	177.227

Reiknaðir eru 4,5% ársvextir á langtímakröfur á eigin fyrirtæki, en lánin eru bundin vísitölu neysluverðs.

12. Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

Fyrirframgreidd framlög vegna uppgjörs við Brú lífeyrissjóð á árinu 2018 eru færð til eignar í efnahagsreikningi sem fyrirframgreiddur kostnaður. Sá hluti sem verður gjaldfærður á árinu 2020 er færður meðal veltufjármuna, en það sem kemur til gjaldfærslu síðar er fært meðal fastafjármuna. Gjaldfærslur vegna uppgjörsins eru færðar meðal launa og launatengdra gjalda í rekstrarreikningi.

Gjaldfærslur vegna uppgjörsins og staða fyrirframgreiðslunnar greinast þannig á árinu:

	A hluti	A og B hluti
Staða fyrirframgreiðslu í ársbyrjun	53.326	53.326
Gjaldfært á árinu	(1.974)	(1.974)
Staða fyrirframgreiðslu í árslok	51.352	51.352

Fyrirframgreiðsla greinist þannig í efnahagsreikningi:

Næsta árs gjaldfærsla, færð meðal veltufjármuna	1.974	1.974
Langtímahluti fyrirframgreiðslu	49.378	49.378
Samtals í efnahagsreikningi	51.352	51.352

Fyrirframgreiðsla greinist þannig í árslok:

Framlag í lífeyrisaukasjóð	46.438	46.438
Framlag í varúðarsjóð	4.914	4.914
	51.352	51.352

Við útreikning á skuldaviðmiði er heimilt að draga frá bókfært verð fyrirframgreiðslu til Brúar lífeyrissjóð.

13. Skammtímakröfur

Óinnheimtar tekjur greinast þannig:

	A hluti	A og B hluti
Óinnheimtar skatttekjur	29.537	29.537
Óinnheimtar aðrar tekjur	40.155	43.360
Óinnheimtar tekjur í árslok	69.692	72.897

Niðurfærsla óinnheimtra tekna og annarra skammtímakrafna greinist þannig:

Niðurfærsla í ársbyrjun	12.314	13.998
Breyting á árinu	2.100	2.454
Niðurfærsla í árslok	14.414	16.452

14. Eigið fé

Yfirlit um eiginfjárreikning:

Eigið fé 1.1. 2019	781.137	763.189
Rekstrarniðurstaða ársins	(28.046)	(36.567)
Eigið fé 31.12. 2019	753.090	726.622

15. Skuldir við lánastofnanir

Breyting langtímalána á árinu greinist þannig:

	Óverðtryggð lán	Verðtryggð lán	Samtals
A hluti			
Staða lána í ársbyrjun	0	80.979	80.979
Tekið nýtt lán	0	40.000	40.000
Afborganir af lánum	0	(2.856)	(2.856)
Verðbætur	0	2.143	2.143
	0	120.266	120.266
Næsta árs afborganir	0	(11.480)	(11.480)
Langtímaskuldir samtals	0	108.786	108.786
A og B hluti			
Staða lána í ársbyrjun	40.366	109.463	149.829
Tekið nýtt lán	0	40.000	40.000
Afborganir af lánum	(1.640)	(4.016)	(5.656)
Verðbætur	0	2.888	2.888
	38.726	148.335	187.061
Næsta árs afborganir	(1.801)	(12.698)	(14.499)
Langtímaskuldir samtals	36.925	135.637	172.562

Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig á næstu ár:

	A hluti	A og B hluti
Árið 2020	11.480	14.499
Árið 2021	12.083	15.262
Árið 2022	12.084	15.435
Árið 2023	12.084	15.615
Árið 2024	12.084	15.806
Síðar	60.451	110.444
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	120.266	187.061

Veðsetningar

Íbúðir í eigu félagslegra íbúða að bókfærðu virði 3,7 millj. kr. eru veðtryggðar fyrir skuldum að eftirstöðum 10,8 millj. kr. í árslok 2019. Sveitarfélagið hefur veitt Lánasjóði sveitarfélaga veð í staðgreiðslutekjum fyrir skuldum að eftirstöðvum að fjárhæð 137,5 millj. kr. í árslok 2019.

16. Heildaryfirlit um samantekna fjárhagsstöðu A og B hluta í árslok

Eignir, skuldir og eigið fé sveitarfélagsins greinist þannig:

	Eignarhluti	Eignir	Skuldir	Eigið fé
A hluti	100%	1.056.895	303.804	753.091
Félagslegar íbúðir	100%	3.750	11.784	(8.035)
Leiguíbúðir	100%	53.556	17.374	36.182
Fjarskiptafélagið	100%	83.460	60.302	23.157
Vatnsveita	100%	18.578	0	18.578
Hitaveita	100%	14.593	306	14.287
Fráveita	100%	107.961	168.600	(60.640)
Millifærslur, innbyrðis staða		(281.971)	(231.971)	(50.000)
Heildarstaða sveitarfélagsins í árslok		1.056.821	330.200	726.621

17. Ábyrgðir og skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Byggðasamlög og önnur samstarfsverkefni:

Sveitarfélagið er ásamt öðrum sveitarfélögum aðili að eftirtöldum byggðasamlögum og öðrum samstarfs-verkefnum:

Bergrisinn bs.
Umhverfis- og tæknisvið uppsveita bs.
Sorpstöð Suðurlands bs.
Skóla- og velferðaþjónusta Árnesþings bs.
Heilbrigðiseftirlit Suðurlands
Héraðsnefnd Árnesinga bs., sem annast yfirstjórn og rekstur eftirtalinna stofnana fyrir hönd þeirra sveitarfélaga sem eru aðilar að byggðasamlaginu:

- Brunavarnir Árnessýslu
- Almannavarnir Árnessýslu
- Listasafn Árnesinga
- Héraðsskjalasafn
- Byggðasafn Árnesinga
- Tónlistarskóli Árnesinga

Sveitarfélögin bera hlutfallslega ábyrgð á skuldum og skuldbindingum byggðasamlaganna og samstarfsverkefnanna miðað við íbúatölu.

Aðrar ábyrgðarskuldbindingar:

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Brunavarna Árnessýslu hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt öðrum aðildarsveitarfélögum. Eftirstöðvar lánanna nema 390,8 millj. kr. í árslok 2019.

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Listasafns Árnesinga hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt öðrum aðildarsveitarfélögum. Eftirstöðvar lánsins nema 17,9 millj. kr. í árslok 2019.

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Héraðsnefndar Árnesinga bs. hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt öðrum aðildarsveitarfélögum byggðasamlagsins. Eftirstöðvar lánsins nema 277,2 millj. kr. í árslok 2019.

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Byggðasafns Árnesinga hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt öðrum aðildarsveitarfélögum. Eftirstöðvar lánsins nema 112,9 millj. kr. í árslok 2019.

17. Ábyrgðir og skuldbindingar utan efnahagsreiknings, frh.

Aðrar ábyrgðarskuldbindingar:

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Tónlistarskóla Árnesinga hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt öðrum aðildarsveitarfélögum. Eftirstöðvar lánsins nema 21,0 millj. kr. í árslok 2019.

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Héraðsskjalasafns Árnesinga hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt öðrum aðildarsveitarfélögum. Eftirstöðvar lánsins nema 10,2 millj. kr. í árslok 2019.

18. Tengdir aðilar

Aðal- og varamenn í sveitarstjórn auk æðstu stjórnenda sveitarfélagsins eru skilgreindir sem tengdir aðilar sveitarfélagsins. Makar þessara aðila og ófjárráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Sveitarfélagið hefur átt viðskipti við tengda aðila á árinu. Viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila eru á sömu forsendum og þegar um ótengda aðila er að ræða og eru skilyrði og skilmálar viðskiptanna sambærileg og við ótengda aðila. Við ákvörðun um viðskipti við tengda aðila er farið að hæfisreglum 20. gr. sveitarstjórnarlaga.

19. Atburður eftir lok reikningsskiladags

Covid-19 heimsfaraldurinn sem nú gengur yfir mun hafa veruleg áhrif á mörgum sviðum um allan heim þar með talið efnahagsleg. Veruleg óvissa ríkir um endanleg áhrif faraldursins s.s. vegna óvissu um hve lengi hann mun vara og hver áhrifin verða eftir að honum lýkur. Vænta má að áhrif á rekstur sveitarfélgsins verði umtalsverð m.a. vegna lægri skatttekna og annarra tekna, fresturn gjalddaga og aukinna útgjalda.

Það er mat stjórnenda sveitarfélagsins að ekki sé unnt, í ljósi framangreindrar óvissu, að leggja endanlegt mat á áhrif Covid-19 á rekstur sveitarfélagsins en meta greiðsluhæfi þess þó ekki skert. Til að mæta skammtímasveiflum í sjóðsflæði hefur sveitarfélagið m.a. aðgang að 57,5 millj. kr. lánalínu og er staða yfirdráttar nú 49,1 millj. kr. Þar sem skuldahlutfall sveitarfélagsins er lágt, liggur fyrir að sveitarfélagið getur með skömmum fyrirvara kallað eftir auknu lánsfjármagni komi til tímabundinna greiðsluerfiðleika. Það er ljóst að forsendur fjárhagsáætlunar sveitarfélagsins fyrir árið 2020 eru að miklu leyti brostnar og fyrirséð að gera þarf breytingar á henni.

20. Önnur mál

Álagning gatnagerðargjalda, ágreiningur

Sveitarfélaginu hefur borist stjórnsýslukæra er varðar álagningu gatnagerðargjalda á sjö fasteignir í sveitarfélaginu. Kæran er til umsagnar hjá lögmönnum sveitarfélagsins. Óvissa ríki um niðurstöðu málsins og ekki liggur fyrir hvort ágreiningurinn muni hljóta úrlausn dómstóla.

Yfirdráttarheimild

Sveitarfélagið hefur samið við viðskiptabanka sinn um 58,5 millj. kr. yfirdráttarheimild sem í árslok 2019 var nýtt að fjárhæð 58,1 millj. kr.

21. Lykiltölur

Yfirlit um lykiltölur A hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs.

	Áætlun	Ársreikningar				
	2019	2019	2018	2017	2016	2015
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga:						
Jafnsvægisregla - rekstrarjöfnuður.........	203.564	135.240	207.174	67.647	41.361	31.497
Skuldaviðmið, skv. reglugerð*................	5,7 %	20,2%	4,5%	21,8%	19,6%	27,2%
Ýmsar lykiltölur						
Í hlutfalli við rekstrartekjur						
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir............	7,5 %	(2,1%)	17,3 %	6,6 %	9,0 %	(0,6%)
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	5,7 %	(4,1%)	16,4 %	5,8 %	7,7 %	(2,7%)
Veltufé frá rekstri (til rekstrar)	8,4 %	(1,5%)	18,1 %	7,6 %	9,7 %	(0,4%)
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfj..........	13,0 %	10,5 %	14,6 %	6,3 %	2,9 %	3,7 %
Skuldahlutfall..	29,0 %	43,9 %	26,6 %	21,8 %	19,6 %	27,2 %
Önnur hlutföll						
Langtímaskuldir í hlutfalli við veltufé frá rekstri mælt í árum	1,65	(10,18)	0,56	0,00	0,01	(1,62)
Veltufé frá rekstri í hlutfalli við afborganir skulda og skuldbindinga......	22,06	(3,74)	40,57	18,41	21,50	(0,77)
Veltufjárhlutfall	1,18	0,59	0,94	0,53	0,91	0,89
Eiginfjárhlutfall	73,9 %	71,3 %	79,2 %	82,2 %	84,4 %	80,9 %
Í hlutfalli við rekstrartekjur						
Útsvar	45,0 %	44,7 %	45,3 %	48,6 %	44,1 %	39,7 %
Fasteignaskattur	36,0 %	35,3 %	29,7 %	29,3 %	30,9 %	34,7 %
Framlög Jöfnunarsjóðs..........................	7,8 %	7,5 %	12,7 %	12,0 %	11,7 %	9,9 %
Lóðarleiga...	0,3 %	0,4 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Skatttekjur samtals................................	89,0 %	87,8 %	87,9 %	90,1 %	87,0 %	84,7 %
Aðrar tekjur	11,0 %	12,2 %	12,1 %	9,9 %	13,0 %	15,3 %
Rekstrartekjur samtals	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Laun og launatengd gjöld	(35,3%)	(42,8%)	(35,5%)	(40,9%)	(36,4%)	(41,7%)
Annar rekstrarkostnaður	(57,2%)	(59,3%)	(47,2%)	(52,5%)	(54,5%)	(58,9%)
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir............	7,5 %	(2,1%)	17,3 %	6,6 %	9,0 %	(0,6%)
Afskriftir	(2,9%)	(2,8%)	(2,0%)	(2,0%)	(2,2%)	(2,4%)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	1,1 %	0,8 %	1,1 %	1,2 %	0,9 %	0,3 %
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	5,7 %	(4,1%)	16,4 %	5,8 %	7,7 %	(2,7%)

*Útreikningur skuldaviðmiðs miðar við gildandi reglur fyrir hvert ár. Síðasta breyting tók gildi á árinu 2018.

21. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs, frh.

	Áætlun	Ársreikningar				
	2019	2019	2018	2017	2016	2015
Í þúsundum króna á íbúa:						
Rekstur:						
Skatttekjur	1.054	995	1.081	852	844	790
Aðrar tekjur	130	138	148	93	126	143
Laun og launatengd gjöld	(418)	(484)	(436)	(387)	(353)	(389)
Annar rekstrarkostnaður	(677)	(672)	(580)	(496)	(529)	(550)
Afskriftir	(35)	(31)	(25)	(19)	(22)	(22)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	13	9	14	11	8	3
Rekstrarniðurstaða, (neikvæð)	67	(46)	202	55	74	(25)
Efnahagur:						
Eignir	1.317	1.730	1.575	1.154	1.219	1.328
Eigið fé	974	1.233	1.248	948	1.028	1.074
Skuldir og skuldbindingar	343	497	327	206	190	254
Sjóðstreymi:						
Veltufé frá rekstri	99	(17)	223	71	94	(4)
Handbært fé frá rekstri	99	(26)	100	70	127	(38)
Íbúafjöldi:						
Íbúafjöldi 1. desember	600	611	626	679	590	524

21. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A og B hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs.

	Áætlun	Ársreikningar				
	2019	2019	2018	2017	2016	2015
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga						
Jafnsvægisregla - rekstrarjöfnuður........	177.260	105.098	184.684	57.311	35.494	28.721
Skuldaviðmið, skv. reglugerð*...............	19,0%	23,0%	9,7%	27,0%	23,7%	31,7%
Ýmsar lykiltölur						
Í hlutfalli við rekstrartekjur						
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir...........	9,6 %	0,2 %	18,7 %	7,7 %	11,4 %	2,3 %
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	4,8 %	(5,1%)	14,4 %	4,1 %	7,3 %	(2,6%)
Veltufé frá rekstri (til rekstrar)	9,4 %	(0,6%)	17,5 %	7,3 %	10,8 %	1,1 %
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfj.........	21,6 %	12,0 %	15,4 %	14,8 %	8,7 %	5,0 %
Skuldahlutfall..	38,1 %	46,4 %	28,6 %	27,0 %	26,5 %	31,7 %
Önnur hlutföll						
Langtímaskuldir í hlutfalli við veltufé frá rekstri mælt í árum	1,81	(41,74)	1,04	1,41	1,09	8,59
Veltufé frá rekstri í hlutfalli við afborganir skulda og skuldbindinga.....	13,39	(0,73)	22,93	9,21	15,30	1,49
Veltufjárhlutfall	1,04	0,74	1,19	0,62	1,21	0,91
Eiginfjárhlutfall	67,4 %	68,8 %	77,1 %	78,1 %	79,7 %	78,2 %
Í hlutfalli við rekstrartekjur						
Útsvar	43,5 %	43,4 %	43,8 %	47,2 %	43,0 %	38,8 %
Fasteignaskattur	34,7 %	34,2 %	28,6 %	28,4 %	30,1 %	33,9 %
Framlög Jöfnunarsjóðs.........................	7,5 %	7,3 %	12,3 %	11,7 %	11,4 %	9,7 %
Lóðarleiga..	0,3 %	0,4 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Skatttekjur samtals...............................	86,0 %	85,3 %	85,1 %	87,6 %	84,8 %	82,7 %
Aðrar tekjur	14,0 %	14,7 %	14,9 %	12,4 %	15,2 %	17,3 %
Rekstrartekjur samtals	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Laun og launatengd gjöld	(34,1%)	(41,6%)	(34,4%)	(39,8%)	(35,5%)	(40,7%)
Annar rekstrarkostnaður	(56,3%)	(58,2%)	(46,9%)	(52,5%)	(53,0%)	(57,0%)
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir...........	9,6 %	0,2 %	18,7 %	7,7 %	11,4 %	2,3 %
Afskriftir	(4,2%)	(4,1%)	(3,2%)	(3,2%)	(3,3%)	(3,7%)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(0,5%)	(1,2%)	(1,0%)	(0,5%)	(0,7%)	(1,0%)
Tekjuskattur...	0,0 %	(0,1%)	(0,1%)	0,1 %	(0,1%)	(0,1%)
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	4,8 %	(5,1%)	14,4 %	4,1 %	7,3 %	(2,6%)

*Útreikningur skuldaviðmiðs miðar við gildandi reglur fyrir hvert ár. Síðasta breyting tók gildi á árinu 2018.

21. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A og B hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs, frh.

Í þúsundum króna á íbúa	Áætlun	Ársreikningar				
	2019	2019	2018	2017	2016	2015
Rekstur:						
Skatttekjur	1.053	994	1.080	851	843	789
Aðrar tekjur	171	171	190	121	151	166
Laun og launatengd gjöld	(418)	(484)	(436)	(387)	(353)	(389)
Annar rekstrarkostnaður	(689)	(678)	(596)	(509)	(527)	(544)
Afskriftir	(52)	(48)	(41)	(31)	(33)	(35)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(6)	(14)	(13)	(5)	(7)	(10)
Rekstrarniðurstaða, (neikvæð)	59	(59)	184	39	74	(23)
Efnahagur:						
Eignir	1.433	1.730	1.582	1.202	1.298	1.385
Eigið fé	967	1.189	1.219	939	1.035	1.083
Skuldir og skuldbindingar	467	540	363	263	263	302
Sjóðstreymi:						
Veltufé frá rekstri	115	(7)	222	71	107	10
Handbært fé frá rekstri	115	(17)	100	70	135	(21)
Íbúafjöldi:						
Íbúafjöldi 1. desember	600	611	626	679	590	524

21. Lykiltölur, frh.

Í yfirliti þessu er borin saman ráðstöfun skatttekna til einstakra málaflokka í A hluta síðustu þrjú ár. Þjónustutekjur og aðrar tekjur sem tilheyra einstökum málaflokkum hafa verið dregnar frá gjöldum viðkomandi málaflokks. Fjárhæðir eru í þús. kr. og á verðlagi hvers árs.

	2019	Hlutfall af skattt.	2018	Hlutfall af skattt.	2017	Hlutfall af skattt.
Aðalsjóður						
Skatttekjur	616.814	100,0%	684.774	100,0%	585.572	100,0%
Félagsþjónusta	(46.130)	7,5%	(38.801)	5,7%	(29.114)	5,0%
Heilbrigðismál	(595)	0,1%	(652)	0,1%	(522)	0,0%
Fræðslu- og uppeldismál	(344.509)	55,9%	(316.871)	46,3%	(312.200)	53,3%
Menningarmál	(42.328)	6,9%	(30.240)	4,4%	(49.892)	8,5%
Æskulýðs- og íþróttamál	(39.503)	6,4%	(37.015)	5,4%	(40.541)	6,9%
Brunamál og almannavarnir	(18.287)	3,0%	(18.846)	2,8%	(16.522)	2,8%
Hreinlætismál	(29.524)	4,8%	(7.839)	1,1%	(17.592)	3,0%
Skipulags- og byggingarmál	(16.551)	2,7%	(13.540)	2,0%	(19.027)	3,2%
Umferðar- og samgöngumál	(20.346)	3,3%	(14.568)	2,1%	(7.413)	1,3%
Umhverfismál	(4.787)	0,8%	(5.548)	0,8%	(4.752)	0,8%
Atvinnumál	(15.075)	2,4%	(10.871)	1,6%	(14.267)	2,4%
Framlög til eigin sjóða	(2.500)	0,4%	(2.500)	0,4%	(2.500)	0,4%
Sameiginlegur kostnaður	(94.758)	15,4%	(86.335)	12,6%	(78.636)	13,4%
Lífeyrisskuldbinding, breyting	(1.974)	0,3%	(2.382)	0,3%	(26.626)	4,5%
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	10.981	(1,8%)	11.214	(1,6%)	12.320	(2,1%)
Aðalsjóður samtals	(49.072)		109.979		(21.712)	
Aðrir sjóðir í A hluta						
Eignasjóður	38.604	(6,3%)	25.223	(3,7%)	66.849	(11,4%)
Þjónustustöð	(17.579)	2,8%	(8.959)	1,3%	(8.094)	1,4%
A hluti samtals	(28.046)	4,5%	126.243	(18,4%)	37.044	(6,3%)

22. Samanburður fjárhagsáætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir rekstraráætlun fyrir árið 2019 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarreikningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum
Rekstrartekjur						
Útsvar og fasteignaskattur	580.043	(3.200)	576.843	579.705	(3.200)	576.505
Framlög Jöfnunarsjóðs	55.468	0	55.468	55.468	0	55.468
Aðrar tekjur	70.390	7.477	77.867	95.284	7.477	102.761
	705.901	4.277	710.178	730.457	4.277	734.734
Rekstrargjöld						
Laun og launatengd gjöld	244.287	6.349	250.636	244.287	6.349	250.636
Annar rekstrarkostnaður	376.193	29.757	405.950	383.644	29.757	413.401
	620.480	36.106	656.586	627.931	36.106	664.037
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	85.421	(31.830)	53.592	102.526	(31.830)	70.697
Afskriftir	(20.868)	0	(20.868)	(31.218)	0	(31.218)
Rekstrarniðurstaða án fjármuna-tekna og fjármagnsgjalda	64.553	(31.830)	32.724	71.308	(31.830)	39.479
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	7.554	0	7.554	(3.885)	0	(3.885)
Tekjuskattur	0	0	0	0	0	0
Rekstrarniðurstaða	72.107	(31.830)	40.278	67.424	(31.830)	35.594

22. Samanburður fjárhagsáætlana, frh.

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir sjóðstreymisáætlun fyrir árið 2019 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í sjóðstreymisyfirliti og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum
Rekstrarhreyfingar						
Rekstrarniðurstaða	72.107	(31.830)	40.278	67.424	(31.830)	35.594
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:						
Afskriftir	20.868	0	20.868	31.218	0	31.218
Verðbætur	(1.484)	0	(1.484)	2.407	0	2.407
Veltufé frá rekstri	91.491	(31.830)	59.662	101.049	(31.830)	69.219
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:						
Fyrirframgr. kostnaður, breyting	0	0	0	0	0	0
Aðrar skammtímakr. (hækkun)	0	0	0	0	0	0
Skammtímaskuldir lækkun	0	0	0	0	0	0
Samtals	0	0	0	0	0	0
Handbært fé frá rekstri	91.491	(31.830)	59.662	101.049	(31.830)	69.219
Fjárfestingarhreyfingar						
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	(62.000)	(30.000)	(92.000)	(96.560)	(62.000)	(158.560)
Fyrirframgreiddur kostnaður, breyting	1.936	0	1.936	1.936	0	1.936
Langtímakr. á eigin ft. breyting....................	8.260	0	8.260	0	0	0
Fjárfestingarhreyfingar	(51.804)	(30.000)	(81.804)	(94.624)	(62.000)	(156.624)
Fjármögnunarhreyfingar						
Skammtímalán breyting	0	50.000	50.000	25	50.000	50.025
Viðskiptast. eigin ft., breyting......................	(36.419)	0	(36.419)	0	0	0
Tekin ný lán	0	40.000	40.000	0	67.000	67.000
Afborganir langtímalána	(4.200)	0	(4.200)	(6.869)	0	(6.869)
Fjármögnunarhreyfingar	(40.620)	90.001	49.381	(6.844)	117.000	110.156
Hækkun, (lækkun) á handb. fé...................	(933)	28.171	27.239	(419)	23.170	22.751
Handbært fé í ársbyrjun............................	19.375	0	19.375	23.090	0	23.090
Handbært fé í árslok..................................	18.442	28.171	46.614	22.671	23.170	45.841